

Patronował im Zawisza.

Jednym z drużynowych „Czarnej Szóstki” był **Antoni Swinarski**,
po wojnie jeden z rektorów UMK

Lesław J. Welker

W latach 1919 - 1962 działała W Toruniu VI Drużyna harcerzy Im. Zawiszy Czarnego, a właściwie trzy drużyny.

Pracowały przy toruńskim Gimnazjum Klasycznym. Pierwsza z nich powstała 90 lat temu i wkrótce stała się przodującą w toruńskim harcerstwie. Warto pokrótce przypomnieć jej historię.

Dwa lata wcześniej rozpoczęło działalność toruńskie harcerstwo. W tym czasie 1. Drużyna Skautowa im. Tadeusza Kościuszki tak się rozrosła, że doszło do jej podziału, a 1 października 1919 r. na bazie jej zastępu gimnazjalistów powstała VI Drużyna Harcerzy, która za patrona obrała „czarnego rycerza” Zawiszę Czarnego i od koloru chust wkrótce zyskała miano „Czarnej Szóstki”. Drużynowym został twórca toruńskiego harcerstwa dh Seweryn Kuchta.

Drużyna rośnie w siłę

29 lutego 1920 r. złożono Przyrzeczenie w obecności dh. naczelniczki Marii Wocalewskiej. Wkrótce w związku z wojną posko-bolszewicką druhowie mogli się sprawdzić jako obrońcy Ojczyzny. W tym czasie zmienił się drużynowy – został nim dh Adam Steinborn. Ci, którzy pozostali na miejscu, pracowali tu dla wojska, PCK czy czytelni ludowych.

Po zwycięskim zakończeniu wojny drużyna rozrosła się i wróciła do typowej pracy harcerskiej: zdobywania stopni i sprawności. Przy drużynie powstał oddział „Wilcząt”, który wydawał własny tygodnik, a niedługo potem i klub piłkarski. Drużyna otrzymała samodzielną izbę (harcówkę), więc uruchomiono kilka warsztatów: introligatorski (szczególnie przydatny ze względu na rozrastającą się biblioteczkę), rzeźbiarski i zdobniczy.

W lipcu 1924 r. druhowie z „Czarnej Szóstki” wzięli udział w I Zlocie Narodowym Harcerstwa w Siekierkach i Świdrze koło Warszawy, skąd wyjechali na obóz na Huculszczyznę.

Druhowie odnosili sukcesy sportowe, nie tylko na niwie harcerskiej, do czego walenie przyczynił się kolejny drużynowy dh Antoni Swinarski (po wojnie profesor chemii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika i rektor tej uczelni). Nawiązano i pozasportowe kontakty z wojskiem, które zorganizowało kursy: sanitarny i saperski. Spowodowało to, że po pewnym okresie stagnacji stan drużyny znacznie się powiększył, do czego przyczyniło się powstałe przy drużynie Koło Sympatyków.

Wszystko to spowodowało, że w roku 1927 drużyna zyskała miano najlepszej drużyny w Hufcu, a w niej wyróżniał się zastęp „Orłów”. Rok później drużyna miała swojego kapelana, lekarza i aptekarza oraz własną Komisję próby na stopień wywiadowcy.

Mieli własny sztandar

Doniosłym wydarzeniem w pracy drużyny był dzień 29 kwietnia 1934 r., kiedy to 6. Pomorska DH otrzymała sztandar. Uroczystość odbyła się na pl. Bankowym (obecnie M. Rapackiego). Jubileuszowy Zlot ZHP w Spale w 1935 r. dał drużynie bardzo dobry wynik w obozownictwie i specjalne wyróżnienie hm. RP Tadeusza Maresza, co na koniec roku przełożyło się na awans do kategorii **A**.

W roku następnym, na bazie dobrze rozwijającej się współpracy z wojskiem, powstał przy drużynie pierwszy w Polsce zastęp konny, kierowany przez dh. Wiktora Żuchowskiego.

Chmury nadciągającej wojny spowodowały, że drużyna znacznie się rozrosła i wkrótce druhowie ponownie stanęli w obronie ojczyzny. Zarówno we wrześniu 1939 r. jak i w czasie całej wojny.

Drużyna reaktywowała się już w marcu 1945 r. z drużynowym dh. Antonim Kuczara, którego szybko zastąpił dh Sław Milewski. W trudnych powojennych latach, ale i stalinowskich represji przetrwała do roku 1948.

Ponownie reaktywowała się na fali popaździernikowej odwilży 1956 r., a kierował nią dh Tadeusz Pelc. Jednak i wtedy polityka przeważała nad pracą harcerską i po trzech latach drużynę zniszczono. I to był koniec „Czarnych Szóstek” – drużyna więcej się nie odrodziła.

Kto ma fotografie?

P.S. Autor poszukuje zdjęć z wręczenia drużynie sztandaru w roku 1934. I Innych.



VI Drużyna Harcerzy im. Zawiszy Czarnego w roku 1926. W środku stoi nowy drużynowy dh Antoni Swinarski, obok siedzi opiekun drużyny prof. Apoloniusz Czaykowski